

«Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ ΚΑΙ Ο
ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ»

της

ΕΛΙΣΑΒΕΤ ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ

**Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα στο Διεθνές και Ευρωπαϊκό Οικονομικό
Δίκαιο**

Πανεπιστήμιο Νεάπολις Πάφου

Πάφος, Κύπρος

2015

Υποβληθείσα στη Σχολή Νομικής και Κοινωνικών Επιστημών

σε μερική εκπλήρωση
των απαιτήσεων για την απόκτηση
του Πτυχίου του

LLM

«Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ ΚΑΙ Ο
ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ»

Διπλωματική Εργασία Διεθνές & Ευρωπαϊκό Οικονομικό Δίκαιο

Επιβλέπων Καθηγητής
Δρ. Γεώργιος Δημητριάδης

Κοσμήτορας/Διευθυντής Προγράμματος
Καθηγητής Αντώνης Μανιτάκης

Αφιερώνεται

στους γονείς

και τον αδελφό μου

Ευχαριστίες

Η παρούσα Πτυχιακή εργασία πραγματοποιήθηκε στο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών "Διεθνές και Ευρωπαϊκό Οικονομικό Δίκαιο", του Τμήματος Νομικής και Κοινωνικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Νεάπολης.

Θα ήθελα να ευχαριστήσω θερμά, καταρχήν, τον επιβλέποντα καθηγητή μου Δρ. Γεώργιο Δημητριάδη, λέκτορα Νομικής του Πανεπιστημίου Νεάπολης για την πολύτιμη βοήθεια και στήριξη του στα πλαίσια εκπόνησης της παρούσας εργασίας, χωρίς την οποία δεν θα ήταν εφικτή η ολοκλήρωση της.

Την οικογένεια μου, στην οποία αφιερώνω αυτή την εργασία για την αμέριστη και πολύτιμη, υλική και ηθική συμπαράσταση τους καθ όλη την διάρκεια των σπουδών μου, η οποία ήταν αυτή που με ώθησε στο να κάνω τους στόχους και τα όνειρά μου πραγματικότητα .

Τέλος, σε όλους τους καθηγητές του Μεταπτυχιακού Προγράμματος, που συνέβαλαν στην απόκτηση του τίτλου αυτού.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΩΝ

ΔΕΕ	Δικαστήριο Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΔΕΚ	Δικαστήριο Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων
ΕΑΑ	Εθνικές Αρχές Ανταγωνισμού
ΕΔΑ	Ευρωπαϊκό Δίκτυο Ανταγωνισμού
ΕΕ	Ευρωπαϊκή Ένωση
ΕΚ	Ευρωπαϊκός Κανονισμός
ΕΟΚ	Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα
ΕΠΑ	Επιτροπή Προστασίας Ανταγωνισμού
Ν.	Νόμος
ΣΛΕΕ	Συνθήκης Λειτουργίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η παρούσα εργασία, έχει σαν σκοπό να μελετήσει την πολιτική ανταγωνισμού τόσο σε ευρωπαϊκό επίπεδο όσο και σε εθνικό επίπεδο ειδικότερα δε στην Κύπρο καθώς επίσης τον ρόλο και τις αρμοδιότητες της κυπριακής Επιτροπής Ανταγωνισμού.

Η πολιτική ανταγωνισμού προωθεί τις επιχειρήσεις να επιδιώκουν την ανταγωνιστικότητα και την οικονομική αποτελεσματικότητα με την ταυτόχρονη δημιουργία ενός ευνοϊκού κλίματος προς την καινοτομία και την τεχνολογική πρόοδο. Αυτό δημιουργεί θετικά αποτελέσματα για τις επιχειρήσεις, την οικονομία γενικότερα και κατ' επέκταση τους καταναλωτές, οι οποίοι μπορούν να απολαμβάνουν καλύτερης ποιότητας αγαθά και υπηρεσίες σε ανταγωνιστικές τιμές.

Αρχικά γίνεται μια αναφορά στην εξέλιξη του ανταγωνισμού και την πολιτική ανταγωνισμού σε εθνικό και σε ευρωπαϊκό επίπεδο με έμφαση στην εισαγωγή καινοτόμων μεταρρυθμίσεων για εκσυγχρονισμό του Δικαίου του Ανταγωνισμού.

Ακολούθως στο πρώτο κεφάλαιο οριοθετείται η έννοια του ανταγωνισμού και της οικονομικής ελευθερίας, έννοιας άρρηκτα συνδεδεμένης με το δίκαιο του ανταγωνισμού, γίνεται αναφορά στην πολιτική ανταγωνισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης και μια συνοπτική ανάλυση των τεσσάρων βασικών τομέων αυτής της πολιτικής (συμπράξεις, μονοπώλια, συγκεντρώσεις, κρατικές ενισχύσεις) με παράλληλη αναφορά στην σχετική νομολογία των Ευρωπαϊκών Δικαστηρίων και αποφάσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σε θέματα που σχετίζονται με τους πιο πάνω τομείς.

Στο δεύτερο κεφάλαιο αναλύεται το θεσμικό πλαίσιο εντός του οποίου λειτουργεί η πολιτική του ανταγωνισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης με συνοπτική αναφορά στα θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στο ρόλο που διαδραματίζουν σε σχέση με την πολιτική ανταγωνισμού.

Εν συνεχεία το τρίτο κεφάλαιο παρουσιάζει αναλυτικά το θεσμό της Επιτροπής Προστασίας του Ανταγωνισμού στην Κύπρο, τους στόχους αυτής, το ρόλο και τις αρμοδιότητες της σε θέματα ανταγωνισμού στην ευρύτερη κυπριακή αγορά

Στο τέταρτο κεφάλαιο παρουσιάζεται ο Κανονισμός 1/2003 όπου και γίνεται μία προσπάθεια ανάλυσης των σημαντικών αλλαγών που έχει επιφέρει στο κοινοτικό δίκαιο του ανταγωνισμού σε σχέση με το προϋπάρχον νομικό πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Δικαίου του Ανταγωνισμού και στο ρόλο του Ευρωπαϊκού Δικτύου Ανταγωνισμού.

ABSTRACT

This thesis, aims to study the Competition Policy, both at European and national level, the role and the responsibilities of the Competition Committee particularly in Cyprus.

Competition policy promotes businesses to seek competitiveness and economic efficiency with the simultaneous creation of a climate conducive to innovation and technological progress and this have a positive impact on business, the economy in general and consequently consumers, who have access to a better quality goods and services at competitive prices.

The first chapter of the thesis defines the terms of competition and economic freedom that is inextricably linked to competition law. Furthermore, it includes a general reference to the European Union competition policy and a brief analysis of the four key areas of this policy (cartels, monopolies, concentrations, state aid) while referring to relevant law cases of European Courts and European Commission decisions on relevant matters to the above.

The second chapter refers to the legal framework within competition policy of the European Union functions and provides a brief reference to the bodies of the European Union and their role in relation to the competition policy.

The third chapter focuses on the Competition Commission in Cyprus, its objectives, role and responsibilities in the wider market in Cyprus.

The fourth chapter takes in consideration the European Regulation 1/2003 providing an analysis of the major changes that have occurred relevant to the competition law. Moreover, a reference is made to the pre-existing legal framework of European competition law and the role of the European Competition Network.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ	6
ABSTRACT	8
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	11
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 ^ο : ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΕΝΩΣΗ.....	15
1.1 Προσδιορισμός της έννοιας του ανταγωνισμού.....	15
1.2 Προστασία της οικονομικής ελευθερίας	18
1.3 Πολιτική ανταγωνισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης.....	19
1.3.1 Συμπράξεις	22
1.3.2 Μονοπώλια	27
1.3.3 Συγκεντρώσεις.....	30
1.3.4 Κρατικές ενισχύσεις	33
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 ^ο : Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΤΑ ΟΡΓΑΝΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ	35
2.1 Γενικά.....	35
2.2 Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο	35
2.3 Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο	36
2.4 Το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.....	37
2.5 Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή.....	38
2.6 Τα Δικαστήρια της Ευρωπαϊκής Ένωσης.....	41
2.7 Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα	43
2.8 Το Ελεγκτικό Συνέδριο	43
2.9 Η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή.....	43
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 ^ο : Η ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ.....	45
3.1 Η Επιτροπή Ανταγωνισμού.....	45
3.2 Ο ρόλος της Επιτροπής Προστασίας Ανταγωνισμού	46
3.3 Αρμοδιότητες της Επιτροπής Προστασίας Ανταγωνισμού	48
3.3.1 Εξέταση των παραβάσεων των άρθρων 3 και 6 του Ν.13(Ι)/2008	51
3.3.1.1 Εξαιρέσεις των συμπράξεων κατά κατηγορία (block exemption).....	51
3.3.1.2 Καταχρηστική εκμετάλλευση δεσπόζουσας θέσης	52
3.3.1.3 Καταχρηστική εκμετάλλευση σχέσης οικονομικής εξάρτησης.....	53
3.3.2 Εφαρμογή των άρθρων 101 και 102 ΣΛΕΕ	54

3.3.3 Επιβολή προστίμων– Άλλα μέτρα συμμόρφωσης	55
3.3.4 Λήψη προσωρινών μέτρων	55
3.3.5 Ανακοινώσεις - Γνωμοδοτήσεις	55
3.3.6 Καθορισμός κριτηρίων για εξέταση καταγγελιών κατά προτεραιότητα	56
3.3.7 Συνεργασία με άλλες αρχές	56
3.3.8 Ανάλυση δεσμεύσεων	57
3.3.9 Εξουσίες της Επιτροπής προς συλλογή πληροφοριών, λήψη δηλώσεων και έρευνα .	57
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4 ^ο : ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ 1/2003 ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ	59
4.1 Γενικά.....	59
4.2 Κατάργηση γνωστοποίησης και πιστοποίησης περιοριστικών συμφωνιών	61
4.3 Ενίσχυση του ρόλου των εθνικών αρχών ανταγωνισμού και των εθνικών δικαστηρίων	62
4.4 Η στενή συνεργασία της επιτροπής και των εθνικών αρχών ανταγωνισμού με τη δημιουργία ευρωπαϊκού δικτύου ανταγωνισμού	63
4.4.1 Κάθετη συνεργασία.....	65
4.4.2 Οριζόντια συνεργασία.....	65
4.5 Η ενίσχυση των εξουσιών της ευρωπαϊκής επιτροπής στο πλαίσιο εφαρμογής των άρθρων 102 και 102 της ΣΛΕΕ.....	67
4.6 Διαφοροποιήσεις του νέου συστήματος	68
4.7 Κριτική αξιολόγηση Κανονισμού 1/2003	70
ΕΠΙΛΟΓΟΣ	73
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	76